

Studieplan 2015/2016

Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) - deltid

Studiepoeng: 60

Studiets varighet, omfang og nivå

PPU studiet er en ett-årig videreutdanning på Bachelor-nivå som går på deltid over to år.

Innledning

Praktisk- Pedagogisk Utdanning(PPU) er en ettårig lærerutdanning. PPU kvalifiserer for arbeid på mellomtrinnet og ungdomstrinnet i grunnskolen, i videregående opplæring og i voksenopplæring.

Ett viktig særpreg ved utdanningen er at studentene har gjennomført fagutdanningen sin før de starter på den praktisk-pedagogiske delen av lærerutdanningen.

I Rammeplanen for Praktisk-pedagogisk utdanning (2003) står det at lingen enkeltfaktor er mer avgjørende for kvaliteten i skolen enn læreren. Den gode og kvalifiserte lærer må ha en allsidig kompetanse for å fylle sin oppgave som lærer. Det praktisk-pedagogiske studiet skal være yrkesrettet, praksisbasert og tilpasset den faglige eller yrkesfaglige bakgrunnen hos den enkelte student. Dette kan en best oppnå gjennom nært, tverrfaglig lærer- og studentsamarbeid. Praksisbaserte og yrkesrelevante arbeidsoppgaver og tett oppfølging av studentene vil bidra til å fremme prinsippene om yrkesretting, helhet og sammenheng. Praktisk-pedagogisk utdanning er krevende og forutsetter målrettet innsats fra den enkelte student for at utdanningens mål skal nås.

Gjennom praktisk-pedagogisk utdanning skal studentene bli bevisste på sitt eget faglige ståsted og personlige holdninger til lærerarbeidet. De skal møte utfordringer både gjennom praksisopplæring og gjennom teoristudier, slik at de utvikler dyktighet, innsikt og evne til refleksjon i arbeidet som lærer i allmenne fag.

Læringsutbytte

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende læringsutbytte:

KUNNSKAPER

Kandidaten

- har grunnleggende fagdidaktiske og pedagogiske kunnskaper rettet mot trinn 5.-13.
- har kunnskap om skolens mandat, opplæringens verdigrunnlag og opplæringsløp
- har kunnskap om gjeldende lovverk og styringsdokumenter som er relevante for profesjonsutøvelsen
- har kunnskap om ungdomskultur og ungdoms utvikling og læring i ulike sosiale og flerkulturelle kontekster
- har bred kunnskap om læringstrategier, læringsarenaer og arbeidsmetoder generelt

FERDIGHETER

Kandidaten

- kan orientere seg i faglitteratur og forholde seg kritisk til informasjonskilder og eksisterende teorier knytte til undervisning i fagene
- kan planlegge, gjennomføre og reflektere over undervisning basert på forsknings- og erfaringsbasert kunnskap
- kan analysere, konkretisere og knytte læreplanmål til realistiske arbeidsplaner for organisering av en differensiert og tilpasset opplæring
- kan lede og legge til rette for undervisningsforløp som fører til gode faglige og sosiale læreprosesser
- kan bruke varierte arbeidsmetoder, differensiere og tilpasse opplæringen i samsvar med gjeldende læreplanverk, og skape motiverende og inkluderende læringsmiljø
- kan beskrive kjennetegn på kompetanse, vurdere og dokumentere elevers læring, gi læringsfremmende tilbakemeldinger og bidra til at elevene kan reflektere over egen læring og faglige utvikling

GENERELLE FERDIGHETER

Kandidaten

- kan formidle pedagogiske og fagdidaktiske problemstillinger på et avansert faglig nivå
- innehar en profesjonell holdning og kan kritisk reflektere over faglige, profesjonsetiske og utdanningspolitiske spørsmål
- kan med stor grad av selvstendighet videreutvikle egen kompetanse og bidra til

- kollegers og skolens utvikling
- kan bygge relasjoner til elever og foresatte, og samarbeide med eksterne aktører som er relevante for skoleverket

Målgruppe

Studenter som har en allmennfaglig utdanning på minimum Bachelor-nivå, og som ønsker å få undervisningskompetanse i fagene sine.

Kompetanse

Praktisk pedagogisk utdanning gir undervisningskompetanse. Avhengig av studentens faglige utdanning, gjelder undervisningskompetansen for mellom- og ungdomstrinnet i grunnskolen, videregående opplæring og voksenopplæring.

Studiet sikter på en kompetanse som omfatter både pedagogisk arbeid og undervisning på ulike alderstrinn og ulike skoleslag. Samtidig bygger hele det offentlige skoleverket på et felles verdigrunnlag som er nedfelt i de nasjonale læreplanene og Opplæringsloven. Målsetningen for PPU studiet er derfor at studentene tilegner seg den grunnleggende tenkning i opplæring på de ulike trinnene, slik at de kan utvikle et helhetssyn på norsk utdanningssystem og se sine egne fag og egen læringsfunksjon som en del av denne helheten.

Intensjonen i studiet er at de ulike deler av utdanningen (fagdidaktikk, pedagogikk og praksisopplæringen), framstår som en integrert helhet. Det er også intensjonen å skape et læringsmiljø der studentene kan lære gjennom aktiv deltaking i interaksjon med hverandre, fagpersonalet på høgskolen og på praksisskolene.

Gjennom studiet skal studentene tilegne seg solid handlingskompetanse på følgende fem områder:

Faglig kompetanse, didaktisk kompetanse, sosial kompetanse, endrings- og utviklingskompetanse og yrkesetisk kompetanse.

Opptakskrav

Generell studiekompetanse, fullført allmennfaglig universitets- eller høgskoleutdanning av minimum 3 års omfang (180 studiepoeng), hvorav det er krav til fordypning i 80 studiepoeng i ett fag, og minst 60 studiepoeng i undervisningsfaget det tilbys fagdidaktikk i.

Undervisnings- og læringsformer

Deltidsstudiet veksler mellom samlinger på campus og nettbaserte læringsaktiviteter.

På samlingene vil det foregå mange ulike former for læringsaktiviteter – som forelesninger, seminarer med gruppearbeid, diskusjoner og framlegg og ekskursjoner, avhengig av de ulike fagenes egenart. Mellom samlingene vil det foregå nettbaserte læringsaktiviteter – i form av arbeid med oppgaver, nettdiskusjoner og evt. videoforelesninger.

Vurderingsformer

Skikkethetsvurdering

Høgskolen har ansvaret for å vurdere om studenten er skikket for læreryrket. Denne vurderingen vil skje etter kriterier og prosedyrer fastsatt av departementet og høgskolen. Skikkethetsvurderingen foregår gjennom hele studietiden, både i den teoretiske og den praktiske delen av utdanningen. Forskrift om skikkethetsvurdering vil bli gjennomgått ved studiestart.

Vurdering av praksisopplæring.

Avsluttende vurdering i praksisopplæring skal skje i forhold til rammeplanens presiserte målområder for PPU-studiet. Fastsetting av karakter skal bygge på en kvalifisert, skjønnsmessig og helhetlig vurdering med utgangspunkt i observasjoner, dokumenter studenten har utarbeidet og veiledningssamtaler. Vurderingen skal skje i samarbeid mellom praksislærer og representanter for lærerutdanningsinstitusjonen. Praksislæreren har hovedansvaret for den avsluttende vurderingen, som skal uttrykkes med karakteren bestått eller ikke bestått.

Avsluttende vurdering/Eksamen.

Når det gjelder avsluttende vurdering i pedagogikk og fagdidaktikk, så vil den formelle vurdering omfatte:

- avsluttende eksamen i "Pedagogikk": 30 studiepoeng
- avsluttende eksamen i "Fagdidaktikk": 30 studiepoeng

Det gis graderte bokstavkarakter fra A - F, der E er laveste ståkarakter. Det benyttes varierte vurderingsformer, se nærmere i emnebeskrivelser for hvert emne.

Internasjonalisering

Ikke aktuelt for dette studiet

Studiets innhold, oppbygging og organisering

Studiet har et omfang på 60 studiepoeng, og består av 30 studiepoeng pedagogikk og 30 studiepoeng fagdidaktikk. I tillegg kommer 12 uker/60 dager veiledet og vurdert praksis, som er integrert i alle emner.

Studentene skal, i tillegg til pedagogikk, ha 30sp fagdidaktikk, og de skal da enten ha 15 studiepoeng i to fag, eller 30 studiepoeng i ett fag.

Studenter med yrkesfaglig bakgrunn skal, i tillegg til pedagogikk, ha 30 studiepoeng yrkesdidaktikk i ett fag.

Organisering av studiet

Deltidsstudiet er samlingsbasert over 4 semestre. I hvert semester er det ca. 4 samlinger, hver på ca. 2 hele dager. Mellom samlingene kan de bli ulike former for nettbaserte læringsaktiviteter.

Første studieår går pedagogikk 1, 15 studiepoeng, over to semestre. Parallelt med pedagogikk tar studenten fagdidaktikk i fag 1 (emne 1) 15 studiepoeng.

Andre studieår går pedagogikk 2, 15 studiepoeng, over to semestre. Parallelt med pedagogikk tar studenten *enten* fagdidaktikk i fag 2(emne 1), 15studiepoeng, *eller* fortsetter med fagdidaktikk i fag 1 (emne 2) 15 studiepoeng.

Praksis er fordelt på to praksisperiode. Den første består av 15 dager i 2. semester og 15 dager i 3. semester ved samme skole. I 4. semester har studentene en praksisperiode på 30 dager. Studentene skal ha en praksisperiode i ungdomsskole og en i videregående skole. Studenter som er ansatt i undervisningsstilling i ungdomsskole eller videregående skole, kan søke om å gjennomføre en praksisperiode på egen arbeidsplass.

Gjennom studiet forventes det at studenter og lærere bruker internett og høgskolens hjemmesider. Den nettbaserte læringsplattformen Fronter benyttes i undervisningen og til intern informasjonsutveksling. Studentene er pliktige til å holde seg informert om både faglige og praktiske oppdateringer og informasjon.

Emnetabell PPU deltid

Emnekode	Emnets navn	S.poeng	O/V *)	Studiepoeng pr. semester			
				S1(H)	S2(V)	S3(H)	S4(V)
2PT25PD1	<u>Pedagogikk 1</u>	15	O	7,5	7,5		
2PT25PD2	<u>Pedagogikk 2</u>	15	O			7,5	7,5
De ulike fagdidaktiske emnene som tilbys 2015/2016							
De som skal ha to emner på 15 studiepoeng får ved studiestart oppgitt hvilket som går i hvilke semester.							
2SFD15PD	<u>Fagdidaktikk i samfunnsfag</u>	15	V		15		15
2SFD25PD	<u>Fagdidaktikk i samfunnsfag</u>	30	V	7,5	7,5	7,5	17,5
2NAD25PD	<u>Fagdidaktikk i naturfag</u>	30	V	7,5	7,5	7,5	7,5
2NAD15PD	<u>Fagdidaktikk i naturfag</u>	15	V		15		15
2NOD25PD	<u>Fagdidaktikk i norsk</u>	30	V	7,5	7,5	7,5	7,5
2NOD15PD	<u>Fagdidaktikk i norsk</u>	15	V		15		15
2END25PD	<u>Fagdidaktikk i engelsk</u>	30	V	7,5	7,5	7,5	7,5
2END15PD	<u>Fagdidaktikk i engelsk</u>	15	V		15		15
2KRD25PD	<u>Fagdidaktikk i kroppsøving</u>	30	V	7,5	7,5	7,5	7,5
2KRD15PD	<u>Fagdidaktikk i kroppsøving</u>	15	V		15		15
2RED25PD	<u>Fagdidaktikk i religion, livssyn og etikk</u>	30	O	7,5	7,5	7,5	7,5
2RED15PD	<u>Fagdidaktikk i religion, livssyn og etikk</u>	15	O		15		15
Praksis 30 dager fordelt på 2. og 3. semester og 30 dager i 4. semester							
2PRAPD1	<u>Praksis 2. og 3. semester</u>	0	O				
2PRAPD2	<u>Praksis 4. semester</u>	0	O				
				Sum:	15	15	15

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Emneoversikt

2PT25PD1 Pedagogikk 1

Emnekode: 2PT25PD1

Studiepoeng: 15

Semester

Høst / Vår

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

En kandidat med fullført kvalifikasjon har tilegnet seg følgende læringsutbytte:

KUNNSKAP

Kandidaten

- har solide teoretiske perspektiver på utvikling og læring
- har kunnskap om klasseledelse og varierte arbeidsmåter og vurderingsformer i skolen
- har kunnskap om sammenhenger mellom lærerens ledelse av læringsarbeid, utvikling av et godt læringsmiljø og et inkluderende læringsfellesskap
- har kunnskap om læring og læreprosesser og utfordringer i læringsarbeidet for ulike grupper av elever

- har kunnskap om de grunnleggende ferdighetene som basis for læring og hvordan disse kan utvikles og støtter opp under elevers forståelse av egne læringsprosesser og blir viktige redskap i elevenes strategier for læring
- har kunnskap om bruk av digitale verktøy
- har kunnskap om innholdet i og begrunnelsen for de sentrale styringsdokumentene som regulerer skolens virksomhet og om utfordringer som ligger i realiseringen av intensjonene i dem
- har kunnskap om grunnleggende profesjonsetiske prinsipper og dilemmaer som regulerer undervisning og læring i skolen
- har kunnskap om systematisk observasjon av elevenes læringsarbeid

FERDIGHETER

Kandidaten

- kan lede, veilede og motivere enkeltelever, og skape konstruktive, meningsfylte og inkluderende læringsmiljø
- kan legge til rette for progresjon i elevenes læring og utvikling av grunnleggende ferdigheter
- kan forklare relasjoner mellom faglig innhold, arbeidsmåter og vurdering
- kan legge til rette for læring og vurdering for læring i elevfellesskapet
- kan legge til rette for elevenes læring med utgangspunkt i kunnskaper om elevrelasjoner, kommunikasjon, samhandling og gruppeprosesser
- kan vurdere ulike læremidler og reflektere over didaktiske muligheter med bruk av IKT
- kan analysere læreplaner og utvikle egne planer basert på generelle mål for opplæringen, lokale og individuelle behov

GENERELL KOMPETANSE

Kandidaten

- kan legge til rette for gjensidig ansvar og utholdenhet i læringsarbeidet
- viser en autonom og yrkesetisk holdning i møte med alle elever, foresatte og kollegaer, og kan fremme dialog, toleranse og respekt
- har solid kunnskap om lov- og planverk

Innhold

Læringsmiljø

- klasseledelse
- kontaktlæreren
- relasjoner mellom lærer-elev
- eleven som aktør
- gruppeprosesser og kommunikasjon
- frafallsproblematikk.
- veiledning
- yrkesdidaktikk

Utvikling og læring

- utviklingsteori (personlig og sosial utvikling)
- læringsteori
- motivasjon
- utvikling av grunnleggende ferdigheter
- entreprenørskap

Generell didaktikk

- grunnleggende didaktiske begreper; mål, innhold, arbeidsmåter, vurdering
- sammenhengen mellom didaktiske begreper
- innføring og bevisstgjøring i observasjon og observasjonsverktøy
- bruk av digitale verktøy

Læreplanarbeid

- skolens lover og forskrifter
- læreplanen som styringsinstrument
- realisering av mål og intensjoner

Organisering og arbeidsformer

Undervisningen består av forelesninger, gruppearbeid, diskusjoner, individuelt arbeid og veiledning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- minst 80% deltakelse i undervisning. Studenten er selv ansvarlig for at tilstedeværelse registreres
- 2 dager observasjonspraksis i skolen, med fokus på klasseledelse
- 2 arbeidskrav i gruppe, defineres av semesterplanen
- deltagelse på begrepstest
- muntlig presentasjon i gruppe, med utgangspunkt i praksiserfaringer

Vurderingsordning

- Individuell hjemmeeksamen over 3 dager.

Det gis graderte bokstavkarakterer fra A - F, der E er laveste ståkarakter

Endelig karakter i pedagogikk settes på grunnlag av:

Pedagogikk 1: teller 50%

Pedagogikk 2: teller 50%

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2PT25PD2 Pedagogikk 2

Emnekode: 2PT25PD2

Studiepoeng: 15

Semester

Høst / Vår

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Anbefalt 2PT25PD1- Pedagogikk 1

Læringsutbytte

En kandidat med fullført kvalifikasjon har tilegnet seg følgende læringsutbytte:

KUNNSKAP

Kandidaten

- har solide teoretiske perspektiver på danning, utdanning, demokrati og likeverd
- har inngående kunnskaper om sosialisering og etnisitet, spesielt blant ungdom
- har kunnskaper om sammenhenger mellom individuelle, sosiale og kulturelle faktorer i arbeidet med tilpasset opplæring, likeverd og frafallsproblematikk
- har kunnskap om ulike utfordringer og muligheter skolen står overfor når det gjelder elevers med særskilte behov for tilrettelagt opplæring
- har kunnskap om barn og unge i sorg og krise, overgrep mot barn og andre vanskelige livssituasjoner som barn kan komme i
- har kunnskap om medias påvirkning av barn og ungdom og om barns og unges aktive deltagelse i ulike mediesamfunn
- har kunnskap om verdier, interesser og normer i ulike ungdomskulturer og dens betydning dette har for ungdoms identitet

- har kunnskap om innholdet i og begrunnelsene for de sentrale nasjonale og internasjonale retningslinjene som gjelder elever og deres rettigheter
- har solide kunnskaper om ulike former for vurdering og testing, nasjonalt og internasjonalt
- har solide teoretiske perspektiver på sammenhengen mellom utdanningshistorie, utdanningspolitikk og skolens og lærerens rolle i samfunnet

FERDIGHETER

Kandidaten

- kan formidle og anvende kunnskaper om barn og unges utvikling og analysere de pedagogiske konsekvensene dette har for arbeidet i skolen
- kan lede, veilede og motivere enkeltelever, og skape konstruktive, meningsfulle og inkluderende læringsmiljø
- kan analysere elevenes læringsstrategier og læringsutbytte ved hjelp av vurderingsformer og kartleggingsmetoder og trekke konsekvenser for arbeidet med læring
- kan vurdere elevenes måloppnåelse med og uten karakter, og begrunne vurderingene
- kan gjennomføre læringsrettede tilbakemeldinger
- kan bygge relasjoner, kommunisere og samarbeide med elever, kollegaer, foresatte og øvrige samarbeidsinstanser i skoleverket
- kan reflektere over og utvikle egen praksis i møte med elevenes forutsetninger, interesser og behov med bakgrunn i ulike teoretiske perspektiver

GENERELL KOMPETANSE

Kandidaten

- kan på et reflektert og faglig grunnlag etablere og være i dialog med elevene og deres foresatte om elevenes faglige, personlige og sosiale læring og utvikling
- har solid kunnskap om skolen som organisasjon og rammebetingelser og styringsstruktur
- har inngående kunnskaper om sentrale vitenskapsteoretiske problemstillinger i utdanningsforskning
- kan reise problemstillinger, undersøke og drøfte disse kritisk og selvstendig gjennom teoretisk og empirisk kunnskap og der i gjennom bidra til utvikling og endring av egen praksis og av skolen

- kan bidra til analyse og diskusjon av utdanningspolitiske spørsmål, ideologier og praksiser i utvikling av demokratiske samfunn, lokalt og globalt

Innhold

Sosialisering:

- identitetsutvikling, kjønn, oppvekstmiljø, jevnalderperspektivet
- medias påvirkning på barn og ungdom
- ungdomskultur
- flerkulturelle perspektiv
- samiske forhold og samiske elevers rettigheter

Tilpasset opplæring og elevers rettigheter

- tilpasset opplæring som et overordnet prinsipp
- inkluderende læringsmiljø
- forholdet mellom individ og felleskap
- elever med særskilt behov
- elever i sorg og krise og vanskelige livssituasjoner
- samarbeid med hjem-skole, kollegaer, andre instanser
- frafallsproblematikk

Didaktikk og elevvurdering

- kartlegging
- vurdering for og av læring

Vurdere elevenes måloppnåelse med og uten karakter

- tilbakemelding til elever (skriftlig og muntlig)
- bruk av digitale verktøy i egen undervisning

Skolen som organisasjon/ og skolekultur/organisasjonskultur

- skolehistorie/ idéhistorie
- skoleutvikling/skolevurdering

Organisering og arbeidsformer

Undervisningen består av forelesninger, gruppearbeid, diskusjoner, individuelt arbeid og veiledning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- minst 80% deltakelse i undervisning. Studenten er selv ansvarlig for at tilstedeværelse registreres.
- muntlig presentasjon i gruppe, med utgangspunkt i praksiserfaringer.

Vurderingsordning

- Individuell utviklingsoppgave som teller 40%
- muntlig eksamen som teller 60%

Det forutsettes at begge deleksamener er bestått for at emnet skal vurderes til bestått.

Det gis graderte bokstavkarakterer fra A - F, der E er laveste ståkarakter.

Endelig karakter i pedagogikk settes på grunnlag av:

Pedagogikk 1: teller 50%

Pedagogikk 2: teller 50%

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2SFD15PD Fagdidaktikk i samfunnsfag

Emnekode: 2SFD15PD

Studiepoeng: 15

Semester

Høst / Vår

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende læringsutbytte i emnet

KUNNSKAPER

Kandidaten

- kan gjøre rede for samfunnsfagenes skiftende rolle i samfunnet
- kan forklare sammenhengen mellom verdisyn, ideologi, teori og forståelse av samfunnet
- kan gjøre rede for samfunnsfagene som enkeltfag eller deler av integrert samfunnsfag og nye tendenser i disse fagområdene
- kan redegjøre for og reflektere over hvordan sentrale læringsteorier i samfunnsfagenes undervisning skifter og har skiftet gjennom tid
- kan reflektere over hvordan en kan jobbe med grunnleggende ferdigheter i samfunnsfag
- kan redegjøre for hvordan en kan veilede og drive tilpasset undervisning i

samfunnsfag

- kan forklare forskjellen mellom vurdering for læring og vurdering av læring
- kan reflektere over hvordan elevene kan vurderes underveis ved bruk av vurderingskriterier

FERDIGHETER

Kandidaten

- kan planlegge undervisning som tar hensyn til progresjon av kjernebegrepene i samfunnsfag
- kan planlegge hvordan utforskende metoder kan inngå som hverdagselement i elevenes felleslæring og egenlæring
- kan planlegge, organisere og gjennomføre undervisning i samfunnsfag (lokale læreplaner, årsplaner, periodeplaner) og formidle begrunnelser for de valg som er truffet
- kan bruke nærmiljøet og ulike institusjoner til ekskursjoner og læring i samfunnsfag
- kan utarbeide ulike vurderingsformer som tydelig synliggjør sammenhengen mellom arbeid med kompetansemål og elevenes individuelle og kollektive utvikling.
- kan vurdere elevarbeider i samfunnsfag (både for og av læring)

GENERELL KOMPETANSE

Kandidaten

- kan reflektere over hva som er kompetanse
- kan tolke, bryte ned og anvende læreplanens kompetansemål i undervisningen
- kan forklare relevans av samfunnsfagene for mestring av egne liv og deltakelse i samfunnet.

Innhold

- samfunnsfagenes egenart. Historisk perspektiv og samfunnsperspektiv
- samfunnsfagenes begrunnelser som skolefag

- vurdering for og av læring i samfunnsfag. Taksonomi. Vurderingskriterier. Vurdering av utforskende arbeidsmåter.
- læreplanen i samfunnsfag (LK06). Planlegging (progresjon) og gjennomføring av læringsaktiviteter.
- læringsteorier. Motivasjon og holdninger til samfunnsfagene. Relevant samfunnsfagdidaktisk forskning.
- utforskende og kreative arbeidsmåter i samfunnsfaget
- kildebruk i samfunnsfaget
- grunnleggende ferdigheter i samfunnsfag
- samfunnsfagets ulike læringsarenaer

Organisering og arbeidsformer

Emnet er organisert i en modul som går over to semestre. Studenter som tar fagdidaktikk i to fag, med 15sp i hvert, følger undervisning i modul 1 sammen med studenter som tar 30 sp.

Undervisningen er periodisert og består av forelesninger, seminarer og gruppearbeid. Bruk av IKT i læring og dokumentasjon av oppnådd læring er integrert i undervisningen.

Fronter blir brukt som læringsplattform.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- minst 80% frammøte til undervisning. Studenten er ansvarlig for at tilstedeværelse registreres.
- innlevering av inntil 5 arbeider beskrevet i semesterplanen

Vurderingsordning

- mappevurdering: to individuelle oppgaver, hvor en trekkes og en velges av kandidaten, og et refleksjonsnotat - teller 40 % av endelig karakter
- individuell muntlig eksamen - teller 60 % av endelig karakter

Det forutsettes at begge deleksamener er bestått for at emnet skal vurderes til bestått.

Det gis graderte bokstavkarakterer fra A - F, der E er laveste ståkarakter

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2SFD25PD Fagdidaktikk i samfunnsfag

Emnekode: 2SFD25PD

Studiepoeng: 30

Semester

Høst / Vår

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

Studiet skal først og fremst gi studentene grunnlag for å undervise i samfunnsfag på mellomtrinnet og ungdomstrinnet i grunnskolen samt i fellesfagene historie og geografi i den videregående skole. Studentenes faglige bakgrunn bestemmer hvilke programfag de utvikler kompetanse innenfor. Studentene skal utvikle kompetanse som gjør det mulig i handle på en reflektert måte i undervisningssituasjonen.

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende læringsutbytte i emnet:

KUNNSKAP

Kandidaten

- kan gjøre rede for samfunnsfagenes skiftende rolle i samfunnet
- kan forklare sammenhengen mellom verdisyn, ideologi, teori og forståelse av samfunnet
- kan gjøre rede for samfunnsfagene som enkeltfag eller deler av integrert samfunnsfag og nye tendenser i disse fagområdene
- kan begrunne hovedmålsetningene for samfunnsfag i skolen (Fortid, samtid og

- mulige scenarioer)
- kan redegjøre for og reflektere over hvordan sentrale læringsteorier i samfunnsfagenes undervisning skifter og har skiftet gjennom tid
  - har operativ bevissthet om mulig sammenheng mellom elevers sosiokulturelle bakgrunn og variasjon i faglige bakgrunn fra tidligere skolegang
  - kan redegjøre for og reflektere over begrepsutvikling, læringsvansker, misoppfatninger og hverdagsforestillinger som er vanlig i samfunnsfagene
  - kan forklare hvordan elevers ulike interesser, erfaringer og holdninger til samfunnet kan påvirke læring og læringslyst
  - har operativ bevissthet om eleven som ressurs og hvordan en kan få til elevaktivisering og metalæring
  - kan innhente data i fagdidaktikk og drøfte disse med medstudenter og opp mot teori
  - kan diskutere og reflektere over elevers ansvar for egen læring og elevmedvirkning i planleggingen av undervisningen
  - kan diskutere hvordan ulike kilder, metoder og strategier kan settes i arbeid for å nå læringsmål i samfunnsfagene
  - har operativ kunnskap om hvordan digitale hjelpemidler kan brukes for å nå læringsmål i samfunnsfagene
  - kan forklare hvorfor og tilrettelegge hvordan ferdigheter i argumentasjon og kommunikasjon bidrar til økt læringsutbytte i samfunnsfagene
  - kan reflektere over hvordan en kan jobbe med grunnleggende ferdigheter i samfunnsfag
  - kan redegjøre for hvordan en kan veilede og drive tilpasset undervisning i samfunnsfag
  - kan forklare forskjellen mellom vurdering for læring og vurdering av læring
  - kan reflektere over hvordan elevene kan vurderes underveis ved bruk av vurderingskriterier

FERDIGHETER

Kandidaten

- kan planlegge undervisning som tar hensyn til progresjon av kjernebegrepene i samfunnsfag
- kan planlegge hvordan utforskende metoder kan inngå som hverdagselement i elevenes felleslæring og egenlæring
- kan planlegge og gjennomføre læringsaktiviteter som bidrar skaper forståelse for og bygger bro mellom lokale forhold og forhold i storsamfunnet
- behersker og har et bevisst forhold til læringsstrategier metoder som samarbeidslæring, rollespill og annen type gruppearbeid og hvordan disse kan brukes i arbeidet med kompetansemål og individuell læring

- kan planlegge, organisere og gjennomføre undervisning i samfunnsfag (lokale læreplaner, årsplaner, periodeplaner) og formidle begrunnelser for de valg som er truffet
- kan bruke nærmiljøet og ulike institusjoner til ekskursjoner og læring i samfunnsfag
- kan utarbeide ulike vurderingsformer som tydelig synliggjør sammenhengen mellom arbeid med kompetansemål og elevenes individuelle og kollektive utvikling.
- kan utvikle ulike øvelser og dokumentasjonsmuligheter som gir elevene mulighet til å utvikle og dokumentere hvor de er i utvikling av egen kompetanse. (muntlighet/skriftelighet, prosessdokumenter og ferdighetsprøver)
- kan vurdere elevarbeider i samfunnsfag (både for og av læring)

GENERELL KOMPETANSE

Kandidaten

- kan reflektere over hva som er kompetanse
- kan tolke, bryte ned og anvende læreplanens kompetansemål i undervisningen
- kan forklare relevans av samfunnsfagene for mestring av egne liv og deltakelse i samfunnet
- kan kommunisere både muntlig og skriftlig, om faglige problemstillinger og forskningsresultater
- kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter i forskning på egen praksis

Innhold

Emne 1:

- samfunnsfagenes egenart. Historisk perspektiv og samfunnsperspektiv
- samfunnsfagenes begrunnelser som skolefag
- vurdering for og av læring i samfunnsfag. Taksonomi. Vurderingskriterier. Vurdering av utforskende arbeidsmåter.
- læreplanen i samfunnsfag (LK06). Planlegging (progresjon) og gjennomføring av læringsaktiviteter.
- læringsteorier. Motivasjon og holdninger til samfunnsfagene. Relevant samfunnsfagdidaktisk forskning.
- utforskende og kreative arbeidsmåter i samfunnsfaget
- kildebruk i samfunnsfaget
- grunnleggende ferdigheter i samfunnsfag
- samfunnsfagets ulike læringsarenaer

Emne 2:

- forskning på egen praksis - fordypningsoppgaven
- muntlighet og skriftlighet i samfunnsfagundervisning
- modeller i samfunnsfagundervisning
- argumentasjon og debatt. Det samfunnsfaglige språket
- digital kompetanse i samfunnsfag/digital historiefortelling
- interkulturell læring i samfunnsfaget
- medienes makt og påvirkning av samfunnsfaget i skolen

Organisering og arbeidsformer

Emnet er organisert i to delemner, emne 1 og 2. Deltidsstudenter følger undervisning i emne 1 første studieår og emne 2 det andre studieåret. Studenter som tar fagdidaktikk i to fag, med 15sp i hvert, følger undervisning i emne1 sammen med studenter som tar 30 sp.

Undervisningen er periodisert og består av forelesninger, seminarer og gruppearbeid. Bruk av IKT i læring og dokumentasjon av oppnådd læring er integrert i undervisningen.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- minst 80% frammøte til undervisning i hver modul. Studenten er ansvarlig for at tilstedeværelse registreres.
- innlevering av inntil 5 arbeider beskrevet i semesterplanen

Vurderingsordning

2. semester:

- mappevurdering: to individuelle oppgaver, hvor en trekkes og en velges av kandidaten, og et refleksjonsnotat - - teller 20 % av endelig karakter

4. semester:

- individuell utviklingsoppgave- teller 45% av endelig karakter

- individuell muntlig eksamen - teller 35 % av endelig karakter

Det forutsettes at alle deksamener er bestått for at emnet skal vurderes til bestått.

Det gis graderte bokstavkarakterer fra A - F, der E er laveste ståkarakter

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2NAD25PD Fagdidaktikk i naturfag

Emnekode: 2NAD25PD

Studiepoeng: 30

Semester

Høst / Vår

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende læringsutbytte i emnet:

KUNNSKAPER

Kandidaten

- kan gjøre rede for naturvitenskapens skiftende rolle i samfunnet og naturfagenes verdisyn og miljøproblematikk
- kan gjøre rede for naturfagene som enkeltfag eller deler av integrert naturfag og nye tendenser i disse fagområdene
- kan begrunne hovedmålsetningene for naturfagene i skolen - både i et fortids, nåtids og fremtidsperspektiv
- kan redegjøre for og reflektere over relevante læringsteorier for naturfagundervisningen
- er bevisst elevens faglige bakgrunn fra tidligere skolegang
- kan redegjøre for og reflektere over begrepsutvikling, læringsvansker, misoppfatninger og hverdagsforstillinger som er typisk i naturfagene
- kan forklare hvordan elevens ulike interesser, erfaringer og holdninger til

- naturfagene kan påvirke undervisningen
- er bevisst eleven som ressurs og hvordan en kan få til elevaktivisering og metalæring
- kan innhente data i fagdidaktikk og drøfte disse med medstudenter og opp mot teori
- kan diskutere og reflektere over elevers ansvar for egen læring og elevmedvirkning i planleggingen av undervisningen
- kan diskutere hvordan ulike læremidler kan benyttes (bruk av lærebøker, datautstyr, forsøk, demonstrasjoner, modeller og liknende) i naturfag for å nå læringsmålene
- kan diskutere hvordan digitale hjelpemidler kan brukes i naturfag for å nå læringsmålene
- kan diskutere hvilken betydning argumentasjon og kommunikasjon har i læring av naturfag
- kan reflektere over hvordan en kan jobbe med grunnleggende ferdigheter i naturfag
- kan redegjøre for hvordan en kan veilede og drive tilpasset undervisning i naturfag
- kan forklare forskjellen mellom vurdering for læring og vurdering av læring
- kan reflektere over hvordan elevene kan vurderes underveis ved bruk av vurderingskriterier

FERDIGHETER

Kandidaten

- kan planlegge undervisning som tar hensyn til progresjon av kjernebegreper i naturfag
- kan planlegge hvordan den utforskende metode (Forskerspiren) kan integreres i undervisningen
- kan planlegge og gjennomføre elevforsøk og demonstrasjoner i fysikk, kjemi og biologi
- kan beherske metoder som samarbeidslæring, rollespill og annen type gruppearbeid (sosial kompetanse hos elevene)
- kan reflektere over og utøve planlegging, organisering og gjennomføring av undervisning i naturfag (lokale læreplaner, årsplaner, periodeplaner)
- kan bruke nærmiljøet og ulike institusjoner til ekskursjoner og læring i naturfag
- kan utarbeide ulike vurderingsformer i naturfag, blant annet skriftlige prøver, mapper og ferdighetsprøver
- kan vurdere elevarbeider i naturfag (både for og av læring)

GENERELL KOMPETANSE

Kandidaten

- kan reflektere over hva som er naturfaglig kompetanse
- kan tolke, bryte ned og anvende læreplanens kompetansemål i undervisningen
- kan forklare hvilken betydning sikkerhet i laboratoriet har
- kan kommunisere både muntlig og skriftlig, om faglige problemstillinger og forskningsresultater
- kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter i forskning på egen praksis

Innhold

Modul 1:

- naturvitenskapens egenart. Historisk perspektiv og samfunnsperspektiv
- naturfagets begrunnelse som skolefag
- vurdering for og av læring i naturfag. Helhetlig kompetanse og de fire læringstråder
- læreplanen i naturfag (LK06). Planlegging (progresjon) og gjennomføring av undervisning
- læringsteorier. Motivasjon og holdninger til naturfag. Relevant naturfagdidaktisk forskning
- utforskende og kreative arbeidsmåter (fysikk, kjemi og biologi). Sikkerhet i laboratoriet
- grunnleggende ferdigheter i naturfag
- teknologi og design
- naturfagets ulike læringsarenaer. Samarbeid med institusjoner utenfor skolen

Modul 2:

- fordypning i temaer fra modul 1
- forskning på egen praksis
- taksonomi. Vurderingskriterier. Vurdering av utforskende arbeidsmåter
- modeller i naturfagundervisningen
- argumentasjon og debatterer. Det naturfaglige språket.
- digital kompetanse i naturfag.
- teknologi og design
- ekskursjoner og ekskursjonsmetodikk

Organisering og arbeidsformer

Emnet er organisert i to moduler, modul 1 og 2. Deltidsstudenter følger undervisning i modul 1 første studieår og modul 2 det andre studieåret. Studenter som tar fagdidaktikk

i to fag, med 15sp i hvert, følger undervisning i modul 1 sammen med studenter som tar 30 sp.

Undervisningen er periodisert og består av forelesninger, praktisk arbeid ute og inne, gruppearbeid og bruk av IKT. For å understreke naturfagenes spesielle karakter blir det lagt vekt på feltarbeid, laboratorieøvelser, demonstrasjoner og ekskursionsjoner

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- minst 80% frammøte til undervisningen i hver modul. Studenten er ansvarlig for at tilstedeværelse registreres.
- innlevering av inntil 5 arbeider beskrevet i semesterplanen

Vurderingsordning

2. semester:

- mappevurdering: to individuelle oppgaver, hvor en trekkes og en velges av kandidaten, og et refleksjonsnotat - teller 20 % av endelig karakter

4. semester:

- individuell utviklingsoppgave - teller 45% av endelig karakter
- individuell muntlig eksamen - teller 35 % av endelig karakter

Det forutsettes at alle deksamener er bestått for at emnet skal vurderes til bestått.

Det gis graderte bokstavkarakterer fra A - F, der E er laveste ståkarakter

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2NAD15PD Fagdidaktikk i naturfag

Emnekode: 2NAD15PD

Studiepoeng: 15

Semester

Høst / Vår

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende læringsutbytte i emnet:

KUNNSKAPER:

Kandidaten

- kan gjøre rede for naturvitenskapens skiftende rolle i samfunnet og naturfagens verdisyn og miljøproblemateikk
- kan gjøre rede for naturfagene som enkeltfag eller deler av integrert naturfag og nye tendenser i disse fagområdene
- kan begrunne hovedmålsetningene for naturfagene i skolen - både i et fortids, nåtids og fremtidsperspektiv
- kan redegjøre for og reflektere over relevante læringsteorier for naturfagundervisningen
- er bevisst elevens faglige bakgrunn fra tidligere skolegang
- kan redegjøre for og reflektere over begrepsutvikling, læringsvansker, misoppfatninger og hverdagsforstillinger som er typisk i naturfagene
- kan forklare hvordan elevens ulike interesser, erfaringer og holdninger til

- naturfagene kan påvirke undervisningen
- er bevisst eleven som ressurs og hvordan en kan få til elevaktivisering og metalæring
- kan diskutere og reflektere over elevers ansvar for egen læring og elevmedvirkning i planleggingen av undervisningen
- kan diskutere hvordan ulike læremidler kan benyttes (bruk av lærebøker, datautstyr, forsøk, demonstrasjoner, modeller og liknende) i naturfag for å nå læringsmålene
- kan reflektere over hvordan en kan jobbe med grunnleggende ferdigheter i naturfag
- kan redegjøre for hvordan en kan veilede og drive tilpasset undervisning i naturfag
- kan forklare forskjellen mellom vurdering for læring og vurdering av læring

FERDIGHETER:

Kandidaten

- kan planlegge undervisning som tar hensyn til progresjon av kjernebegreper i naturfag
- kan planlegge hvordan den utforskende metode (Forskerspiren) kan integreres i undervisningen
- kan planlegge og gjennomføre elevforsøk og demonstrasjoner i fysikk, kjemi og biologi
- behersker metoder som samarbeidslæring, rollespill og annen type gruppearbeid (sosial kompetanse hos elevene)
- kan reflektere over og utøve planlegging, organisering og gjennomføring av undervisning i naturfag (lokale læreplaner, årsplaner, periodeplaner)
- kan bruke nærmiljøet og ulike institusjoner til ekskursjoner og læring i naturfag
- kan utarbeide ulike vurderingsformer i naturfag, blant annet skriftlige prøver, mapper og ferdighetsprøver
- kan vurdere elevarbeider i naturfag (både for og av læring)

GENERELL KOMPETANSE:

Kandidaten

- kan reflektere over hva som er naturfaglig kompetanse
- kan tolke, bryte ned og anvende læreplanens kompetansemål i undervisningen
- kan forklare hvilken betydning sikkerhet i laboratoriet har

Innhold

- naturvitenskapens egenart. Historisk perspektiv og samfunnsperspektiv
- naturfagets begrunnelse som skolefag
- vurdering for og av læring i naturfag. Helhetlig kompetanse og de fire læringstråder
- læreplanen i naturfag (LK06). Planlegging (progresjon) og gjennomføring av undervisning
- læringsteorier. Motivasjon og holdninger til naturfag. Relevant naturfagdidaktisk forskning
- utforskende og kreative arbeidsmåter (fysikk, kjemi og biologi). Sikkerhet i laboratoriet
- grunnleggende ferdigheter i naturfag
- teknologi og design
- naturfagets ulike læringsarenaer. Samarbeid med institusjoner utenfor skolen

Organisering og arbeidsformer

Emnet er organisert i en modul som går over to semestre. Studenter som tar fagdidaktikk i to fag, med 15sp i hvert, følger undervisning i modul 1 sammen med studenter som tar 30 sp.

Undervisningen er periodisert og består av forelesninger, praktisk arbeid ute og inne, gruppearbeid og bruk av IKT. For å understreke naturfagenes spesielle karakter blir det lagt vekt på feltarbeid, laboratorieøvinger, demonstrasjoner og ekskursjoner

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- minst 80% frammøte til undervisning. Studenten er ansvarlig for at tilstedeværelse registreres.
- innlevering av inntil 5 arbeider beskrevet i semesterplanen

Vurderingsordning

- mappevurdering: to individuelle oppgaver, hvor en trekkes og en velges av kandidaten, og et refleksjonsnotat - teller 40 % av endelig karakter
- individuell muntlig eksamen - teller 60 % av endelig karakter

Det forutsettes at begge deleksamener er bestått for at emnet skal vurderes til bestått.

Det gis graderte bokstavkarakterer fra A - F, der E er laveste ståkarakter

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2NOD25PD Fagdidaktikk i norsk

Emnekode: 2NOD25PD

Studiepoeng: 30

Semester

Høst / Vår

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

Studenten skal ha tilegnet seg kompetanse til å undervise i norsk på mellomtrinn, ungdomstrinn og videregående skole.

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende læringsutbytte i emnet:

KUNNSKAPER:

Kandidaten

- har kjennskap til fagets/yrkets utvikling og betydning i utdanningen og i samfunnet
- har kunnskap om læreplaner og kan drøfte styringsdokument for norskfaget i forhold til fagtradisjoner og fagutvikling
- har kunnskap om relevant fagdidaktisk forskning og teori
- har kunnskap om arbeidsmetoder og læremidler i undervisningen/opplæringen og kan begrunne valg av ulike metoder

FERDIGHETER:

Kandidaten

- kan analysere og reflektere over læreplaner og gjennomføre undervisning i tråd med og i konstruktiv dialog med planene
- kan vurdere læremidler og arbeidsformer i norsk i forhold til alle de ulike emnene i skolefaget og grunngi valg og vurderinger i forhold til eget fagsyn
- kan planlegge, gjennomføre og organisere undervisning i faget – og legge til rette for elevaktive læringsformer
- kan bruke varierte og relevante metoder i undervisningen/opplæringen og gi tilpasset opplæring i faget
- kan gi elevene underveisvurdering og sluttvurdering i tråd med læreplanen og gjeldende forskrifter

GENERELL KOMPETANSE:

Kandidaten

- kan drøfte problemstillinger som gjelder vilkår for læring i norskfaget i forhold til kulturelle mål for skolen og i forhold til ulike kulturelle forutsetninger i skolen
- kan samarbeide med elever og kolleger om planlegging og gjennomføring av undervisning/opplæring
- kan reflektere over og kontinuerlig forbedre egen praksis for å legge til rette for elevenes læring
- kan kommunisere både muntlig og skriftlig, om faglige problemstillinger og forskningsresultater
- kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter i forskning på egen praksis

Innhold

Modul 1:

- norskfagets egenart, utvikling og legitimering
- muntlig
- lesing
- skriving
- digitale ferdigheter
- litteraturredidaktikk
- språkdidaktikk
- læringsforløp og tilpasset opplæring
- vurdering

Modul 2:

- fordypning i ett eller to av temaene fra modul 1.
- forskning på egen praksis
- fordypningsoppgave

Organisering og arbeidsformer

Emnet er organisert i to moduler, modul 1 og 2. Deltidsstudenter følger undervisning i modul 1 første studieår og modul 2 det andre studieåret. Studenter som tar fagdidaktikk i to fag, med 15sp i hvert, følger undervisning i modul 1 sammen med studenter som tar 30 sp.

Undervisningen er periodisert, og består av forelesninger, studentframlegg, diskusjoner og skriftlige oppgaver/mappeoppgaver.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- minst 80% frammøte til undervisning i hver modul. Studenten er ansvarlig for at tilstedeværelse registreres.
- innlevering av inntil 5 arbeider beskrevet i semesterplanen

Vurderingsordning

2. semester:

- mappevurdering: to individuelle oppgaver, hvor en trekkes og en velges av kandidaten, og et refleksjonsnotat - teller 20 % av endelig karakter

4. semester:

- individuell utviklingsoppgave - teller 45% av endelig karakter
- individuell muntlig eksamen - teller 35 % av endelig karakter

Det forutsettes at alle deksamener er bestått for at emnet skal vurderes til bestått.

Det gis graderte bokstavkarakterer fra A - F, der E er laveste ståkarakter

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2NOD15PD Fagdidaktikk i norsk

Emnekode: 2NOD15PD

Studiepoeng: 15

Semester

Høst / Vår

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

Studenten skal ha tilegnet seg kompetanse til å undervise i norsk på mellomtrinn, ungdomstrinn og videregående skole.

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende læringsutbytte i emnet:

KUNNSKAPER:

Kandidaten

- har kjennskap til fagets/yrkets utvikling og betydning i utdanningen og i samfunnet
- har kunnskap om læreplaner og kan drøfte styringsdokument for norskfaget i forhold til fagtradisjoner og fagutvikling
- har kunnskap om relevant fagdidaktisk forskning og teori
- har kunnskap om arbeidsmetoder og læremidler i undervisningen/opplæringen og kan begrunne valg av ulike metoder

FERDIGHETER:

Kandidaten

- kan analysere og reflektere over læreplaner og gjennomføre undervisning i tråd med og i konstruktiv dialog med planene
- kan vurdere læremidler og arbeidsformer i norsk i forhold til alle de ulike emnene i skolefaget og grunngi valg og vurderinger i forhold til eget fagsyn
- kan planlegge, gjennomføre og organisere undervisning i faget – og legge til rette for elevaktive læringsformer
- kan bruke varierte og relevante metoder i undervisningen/opplæringen og gi tilpasset opplæring i faget
- kan gi elevene underveisvurdering og sluttvurdering i tråd med læreplanen og gjeldende forskrifter

GENERELL KOMPETANSE:

Kandidaten

- kan drøfte problemstillinger som gjelder vilkår for læring i norskfaget i forhold til kulturelle mål for skolen og i forhold til ulike kulturelle forutsetninger i skolen
- kan samarbeide med elever og kolleger om planlegging og gjennomføring av undervisning/opplæring
- kan reflektere over og kontinuerlig forbedre egen praksis for å legge til rette for elevenes læring

Innhold

Målene for studiet er konkretisert i ni emneområder:

norskfagets egenart, utvikling og legitimering

- muntlig
- lesing
- skriving
- digitale ferdigheter
- litteraturredidaktikk
- språkdidaktikk
- læringsforløp og tilpasset opplæring
- vurdering

Organisering og arbeidsformer

Emnet er organisert i en modul som går over to semestre. Studenter som tar fagdidaktikk i to fag, med 15sp i hvert, følger undervisning i modul 1 sammen med studenter som tar 30 sp.

Undervisningen er periodisert, og består av forelesninger, studentframlegg, diskusjoner og skriftlige oppgaver/mappeoppgaver.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- minst 80% frammøte på undervisning. Studenten er ansvarlig for at tilstedeværelse registreres.
- innlevering av inntil 5 arbeider beskrevet i semesterplanen

Vurderingsordning

- mappevurdering: to individuelle oppgaver, hvor en trekkes og en velges av kandidaten, og et refleksjonsnotat - teller 40 % av endelig karakter
- individuell muntlig eksamen - teller 60 % av endelig karakter

Det forutsettes at begge deleksamener er bestått for at emnet skal vurderes til bestått.

Det gis graderte bokstavkarakterer fra A - F, der E er laveste ståkarakter

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2END25PD Fagdidaktikk i engelsk

Emnekode: 2END25PD

Studiepoeng: 30

Semester

Høst / Vår

Språk

Engelsk og Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

Studenten skal ha tilegnet seg kompetanse til å undervise i engelsk på mellomtrinn, ungdomstrinn og videregående skole.

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha tilegnet seg følgende læringsutbytte:

KUNNSKAPER

Kandidaten

- har kunnskap om barn og unges språklæring i et andrespråkperspektiv
- kan strategier, metoder, vurderingsverktøy og vurderingsformer som fremmer språkutvikling
- har kunnskap om hvordan muntlig og skriftlig språk kan integreres i inspirerende og meningsfulle aktiviteter
- har innsikt i arbeidet med å videreutvikle de grunnleggende ferdighetene

- har innsikt i ulike læringsstrategier som kan bidra til å gjøre at elevene kan ta hånd om egen læring og språkutvikling i et langsiktig perspektiv
- har kunnskap om ulike måter å organisere opplæringen på
- har kjennskap til hvordan en kan tilpasse språkopplæringen til den enkelte elev
- har kjennskap til læreplan for engelskfaget i skolen og forholdet til det europeiske rammeverket for språk
- har kunnskap om ulike internasjonale og nasjonale prøver og kartleggingsverktøy
- har kunnskap om metoder og tilnærminger til opplæring i engelsk i et historisk perspektiv
- har kunnskap om digitale media i engelsksopplæringen for barn og unge

FERDIGHETER

Kandidaten

- kan planlegge, lede og vurdere elevers læringsarbeid på en måte som tar hensyn til mangfoldet i elevgruppen når det gjelder ulike behov og ulik kulturell og språklig bakgrunn bl.a. ved pedagogisk bruk av digitale læringsverktøy
- kan aktivt gjøre nytte av elevenes erfaringer med engelsk
- kan legge til rette for et trygt læringsmiljø med variert, differensiert og meningsfylt læringsarbeid forankret i teori og egen erfaring, som fremmer videreutviklingen av de grunnleggende ferdighetene for alle elever
- kan anvende fagkunnskapen didaktisk og reflektert i henhold til gjeldende læreplan for grunnskolen og kritisk vurdere egen undervisning
- kan utøve en helhetlig vurderingspraksis og legge til rette for elevenes selvstendige språklæring ved å bevisstgjøre dem i valg av læringsstrategier

GENERELL KOMPETANSE

Kandidaten

- kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter i forskning på egen praksis
- kan kommunisere på engelsk, både muntlig og skriftlig, om faglige problemstillinger og forskningsresultater
- kan formidle relevant fagstoff og kommunisere på en måte som er tilpasset målgruppen
- kan reflektere over egen læring og praksis i forhold til etiske grunnverdier og skolens ansvar for barn og unges personlige vekst
- kan arbeide selvstendig og sammen med andre for å løse identifiserte problemer knyttet til elevers læring og utvikling i faget

Innhold

Modul 1:

- lærerens ulike roller i fremmedspråkundervisning
- lærersamarbeid og tverrfaglig virksomhet
- sentrale teorier om tilnærminger til fremmedspråksopplæring
- andrespråkstilegnelse og elevenes språkutvikling
- utvikling og vurdering av undervisning
- utforming og tilpasning av lærestoff for elever på 5.-13. trinn
- strategier og metoder for å oppnå lingvistisk og sosiokulturell kompetanse ved bruk av litterære, saksprosa og multimediale tekster
- vurdering av elevenes språkbruk og språklæring
- vurdering av læremidler
- styrings- og veiledningsdokumenter i engelskfaget

Modul 2:

- fordypning i temaer fra modul 1
- bruk av digitale verktøy
- forskning på egen praksis
- tredjespråkstilegnelse
- engelsk som verdensspråk
- yrkesrettet engelsk
- lyttestrategier
- strategier og metoder for arbeid med film
- strategier og metoder for undervisning av kulturkunnskap
- strategier og metoder for utvikling av skrivekompetansen i engelsk

Organisering og arbeidsformer

Emnet er organisert i to moduler, modul 1 og 2. Deltidsstudenter følger undervisning i modul 1 første studieår og modul 2 det andre studieåret. Studenter som tar fagdidaktikk i to fag, med 15sp i hvert, følger undervisning i modul 1 sammen med studenter som tar 30 sp.

Undervisningen er periodisert, og består av forelesninger, klasseromsundervisning, gruppearbeid, presentasjoner og bruk av IKT.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- minst 80% frammøte til undervisning i hver modul. Studenten er ansvarlig for at tilstedeværelse registreres.
- innlevering av inntil 5 arbeider beskrevet i semesterplanen

Vurderingsordning

2. semester:

- mappevurdering: to individuelle oppgaver, hvor en trekkes og en velges av kandidaten, og et refleksjonsnotat - - teller 20 % av endelig karakter

4. semester:

- individuell utviklingsoppgave- teller 45% av endelig karakter
- individuell muntlig eksamen - teller 35 % av endelig karakter

Det forutsettes at alle deleksamener er bestått for at emnet skal vurderes til bestått

Det gis graderte bokstavkarakterer fra A - F, der E er laveste ståkarakter

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2END15PD Fagdidaktikk i engelsk

Emnekode: 2END15PD

Studiepoeng: 15

Semester

Høst / Vår

Språk

Engelsk og Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

Studenten skal ha tilegnet seg kompetanse til å undervise i engelsk på mellomtrinn, ungdomstrinn og videregående skole.

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha tilegnet seg følgende læringsutbytte:

KUNNSKAPER

Kandidaten

- har kunnskap om barn og unges språklæring i et andrespråkperspektiv
- kan strategier, metoder, vurderingsverktøy og vurderingsformer som fremmer språkutvikling
- har kunnskap om hvordan muntlig og skriftlig språk kan integreres i inspirerende og meningsfulle aktiviteter
- har innsikt i arbeidet med å videreutvikle de grunnleggende ferdighetene

- har innsikt i ulike læringsstrategier som kan bidra til å gjøre at elevene kan ta hånd om egen læring og språkutvikling i et langsiktig perspektiv
- har kunnskap om ulike måter å organisere opplæringen på
- har kjennskap til hvordan en kan tilpasse språkopplæringen til den enkelte elev
- har kjennskap til læreplan for engelskfaget i skolen og forholdet til det europeiske rammeverket for språk
- har kunnskap om ulike internasjonale og nasjonale prøver og kartleggingsverktøy
- har kunnskap om metoder og tilnærminger til opplæring i engelsk i et historisk perspektiv

FERDIGHETER

Kandidaten

- kan planlegge, lede og vurdere elevers læringsarbeid på en måte som tar hensyn til mangfoldet i elevgruppen når det gjelder ulike behov og ulik kulturell og språklig bakgrunn bl.a. ved pedagogisk bruk av digitale læringsverktøy
- kan aktivt gjøre nytte av elevenes erfaringer med engelsk
- kan legge til rette for et trygt læringsmiljø med variert, differensiert og meningsfylt læringsarbeid forankret i teori og egen erfaring, som fremmer videreutviklingen av de grunnleggende ferdighetene for alle elever
- kan anvende fagkunnskapen didaktisk og reflektert i henhold til gjeldende læreplan for grunnskolen og kritisk vurdere egen undervisning
- kan utøve en helhetlig vurderingspraksis og legge til rette for elevenes selvstendige språklæring ved å bevisstgjøre dem i valg av læringsstrategier

GENERELL KOMPETANSE

Kandidaten

- kan formidle relevant fagstoff og kommunisere på en måte som er tilpasset målgruppen
- kan reflektere over egen læring og praksis i forhold til etiske grunnverdier og skolens ansvar for barn og unges personlige vekst
- kan arbeide selvstendig og sammen med andre for å løse identifiserte problemer knyttet til elevers læring og utvikling i faget

Innhold

- lærerens ulike roller i fremmedspråkundervisning
- lærersamarbeid og tverrfaglig virksomhet
- sentrale teorier om tilnærminger til fremmedspråksopplæring
- andrespråkstilegnelse og elevenes språkutvikling
- utvikling og vurdering av undervisning
- utforming og tilpasning av lærestoff for elever på 5.-13 trinn
- strategier og metoder for å oppnå lingvistisk og sosiokulturell kompetanse ved bruk av litterære, saksprosa og multimediale tekster
- vurdering av elevenes språkbruk og språklæring
- vurdering av læremidler
- styrings- og veiledningsdokumenter i engelskfaget

Organisering og arbeidsformer

Emnet er organisert i en modul som går over to semestre. Studenter som tar fagdidaktikk i to fag, med 15sp i hvert, følger undervisning i modul 1 sammen med studenter som tar 30 sp.

Undervisningen er periodisert, og består av forelesninger, klasseromsundervisning, gruppearbeid, presentasjoner og bruk av IKT.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- minst 80% frammøte til undervisning. Studenten er ansvarlig for at tilstedeværelse registreres.
- innlevering av inntil 5 arbeider som er beskrevet i semesterplanen

Vurderingsordning

- mappevurdering: to individuelle oppgaver, hvor en trekkes og en velges av kandidaten, og et refleksjonsnotat- teller 40 % av endelig karakter
- individuell muntlig eksamen - teller 60 % av endelig karakter

Det forutsettes at begge deleksamener er bestått for at emnet skal vurderes til bestått

Det gis graderte bokstavkarakterer fra A - F, der E er laveste ståkarakter

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2KRD25PD Fagdidaktikk i kroppsøving

Emnekode: 2KRD25PD

Studiepoeng: 30

Semester

Høst / Vår

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

Studiet skal først og fremst gi studentene grunnlag for å undervise i kroppsøving på mellomtrinnet og ungdomstrinnet i grunnskolen og i 1. klasse i den videregående skolen. Studiet er teori-, erfarings- og praksisrelatert og skal utvikle kompetanse som gjør det mulig i handle på en reflektert måte i undervisningssituasjonen.

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende læringsutbytte i emnet:

KUNNSKAPER

Kandidaten

- kan gjøre rede for kroppsøvingsfagets skiftende rolle i samfunnet
- kan gjøre rede for og legitimere innhold og hovedmålsettingene for kroppsøvingsfaget i skolen
- kan gjøre rede for forsknings- og utviklingsarbeid knyttet til kroppsøvingsfaget, samt hvilken betydning disse kan ha for elevers læring og for utvikling av faget
- kan redegjøre for og reflektere over relevante læringsteorier
- kan redegjøre for og reflektere over undervisningsprinsipper og -metoder i

- kroppsøving
- kan reflektere over ulike sider ved lærerrollen med tanke på elevers læring i kroppsøving
- kan redegjøre for og reflektere over elevers ansvar for egen læring, eleven som ressurs og elevmedvirkning i planleggingen av undervisningen
- kan redegjøre for forskrifter og retningslinjer for sikkerhet innen kroppsøvingsfaget
- kan diskutere hvordan ulike læremidler (bruk av lærebøker, digitale hjelpemidler, forsøk, demonstrasjoner o.l.) og ulike bevegelsesmiljø (gymsal, basseng, skog, vann, snø m.m.) kan benyttes for å nå læringsmålene i kroppsøving
- kan reflektere over hvordan en kan jobbe med grunnleggende ferdigheter i kroppsøving
- kan reflektere over og vurdere egen undervisning i kroppsøving
- kan redegjøre for forskrifter og retningslinjer for elevvurdering i kroppsøvingsfaget
- kan reflektere over begrepene vurdering for læring og vurdering av læring i forhold til kroppsøvingsfaget
- kan reflektere over veilederrollen i vurderingssammenheng

FERDIGHETER

Kandidaten

- kan reflektere over og utøve planlegging av undervisning i kroppsøving (lokale læreplaner, årsplaner, periodeplaner og planer for tverrfaglig undervisning)
- kan sette opp ulike typer læringsmål og utarbeide kriterier for måloppnåelse
- kan vurdere elevers ulike forutsetninger for kroppsøvingsfaget og bruke dette som utgangspunkt for en inkluderende praksis og for differensiert og tilpasset opplæring i kroppsøving
- kan organisere og gjennomføre undervisning i ulike bevegelsesmiljø for at elevene skal nå fagets kompetansemål innen friluftsliv, trening, helse, dans og idrett
- kan anvende ulike vurderingsformer og ulike former for dokumentasjon i elevvurderingen

GENERELL KOMPETANSE

Kandidaten

- kan reflektere over hva som er naturfaglig kompetanse
- kan tolke, bryte ned og anvende læreplanens kompetansemål i undervisningen
- kan forklare hvilken betydning sikkerhet i laboratoriet har
- kan kommunisere både muntlig og skriftlig, om faglige problemstillinger og forskningsresultater

- kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter i forskning på egen praksis

Innhold

Modul 1:

- kroppsøving som skolefag. Historisk perspektiv og samfunnsperspektiv
- planlegging av undervisning. Læreplanen i kroppsøving (LK06)
- læring og undervisning i kroppsøving
- kroppsøvingens ulike læringsarenaer
- vurdering og veiledning i kroppsøvingens faget
- forsknings- og utviklingsarbeid innen kroppsøvingens faget

Modul 2:

- fordypning i temaer fra modul 1
- forskning på egen praksis, forskning i eget felt
- forskningsmetode og oppgaveskriving
- tilpasset opplæring for elever med nedsatt funksjon
- kjønn i kroppsøvingens faget
- grunnleggende ferdigheter i kroppsøvingens faget
- tverrfaglighet og uteskole
- trening og livsstil- bevegelse til musikk

Organisering og arbeidsformer

Emnet er organisert i to moduler, modul 1 og 2. Deltidsstudenter følger undervisning i modul 1 første studieår og modul 2 det andre studieåret. Studenter som tar fagdidaktikk i to fag, med 15sp i hvert, følger undervisning i modul 1 sammen med studenter som tar 30 sp.

Undervisningen er periodisert og består av forelesninger, praktisk arbeid ute og inne, gruppearbeid og bruk av IKT. For å understreke kroppsøvingens fagets spesielle karakter blir det gjennomført økter med praktisk aktivitet i ulike bevegelsesmiljø, både for å eksemplifisere og aktualisere fagdidaktiske problemstillinger og som utgangspunkt for fagdidaktiske refleksjoner.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan

avlegge eksamen

- minst 80 % deltakelse i undervisning i hver modul. All undervisning er obligatorisk. Studenten er selv ansvarlig for at tilstedeværelse registreres
- innlevering av inntil 5 arbeider beskrevet i semesterplan

Vurderingsordning

2. semester:

- mappevurdering: to individuelle oppgaver hvor en trekkes og en velges av kandidaten, samt et refleksjonsnotat. Innholdet i mappen blir definert i undervisningsplanen og vil foreligge ved studiestart. Teller 20%

4. semester:

- individuell utviklingsoppgave. Teller 45 %.
- individuell muntlig eksamen. Teller 35 %.

Det forutsettes at alle deleksamener er bestått for at emnet skal vurderes til bestått.

Det gis graderte bokstavkarakterer fra A - F, der E er laveste ståkarakter

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2KRD15PD Fagdidaktikk i kroppsøving

Emnekode: 2KRD15PD

Studiepoeng: 15

Semester

Høst / Vår

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

Studiet skal først og fremst gi studentene grunnlag for å undervise i kroppsøving på mellomtrinnet og ungdomstrinnet i grunnskolen og i 1. klasse i den videregående skolen. Studiet er teori-, erfarings- og praksisrelatert og skal utvikle kompetanse som gjør det mulig i handle på en reflektert måte i undervisningssituasjonen.

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende læringsutbytte i emnet:

KUNNSKAPER

Kandidaten

- kan gjøre rede for kroppsøvfingsfagets skiftende rolle i samfunnet
- kan gjøre rede for og legitimere innhold og hovedmålsettingene for kroppsøvfingsfaget i skolen
- kan gjøre rede for ulike forsknings- og utviklingsarbeid knyttet til

kroppsøvningsfaget, samt hvilken betydning disse kan ha for elevers læring og for utvikling av faget

- kan redegjøre for og reflektere over relevante læringsteorier for kroppsøvningsundervisning
- kan redegjøre for og reflektere over undervisningsprinsipper og -metoder i kroppsøving
- kan reflektere over ulike sider ved lærerrollen med tanke på elevers læring i kroppsøving
- kan redegjøre for og reflektere over elevers ansvar for egen læring, eleven som ressurs og elevmedvirkning i planleggingen av undervisningen
- kan redegjøre for forskrifter og retningslinjer for sikkerhet innen kroppsøvningsfaget.
- kan diskutere hvordan ulike læremidler (bruk av lærebøker, digitale hjelpemidler, forsøk, demonstrasjoner o.l.) og ulike bevegelsesmiljø (gymsal, basseng, skog, vann, snø m.m.) kan benyttes for å nå læringsmålene i kroppsøving
- kan reflektere over hvordan en kan jobbe med grunnleggende ferdigheter i kroppsøving
- kan reflektere over og vurdere egen undervisning i kroppsøving
- kan redegjøre for forskrifter og retningslinjer for elevvurdering i kroppsøvningsfaget
- kan reflektere over begrepene vurdering for læring og vurdering av læring i forhold til kroppsøvningsfaget
- kan reflektere over veilederrollen i vurderingssammenheng

FERDIGHETER

Kandidaten

- kan reflektere over og utøve planlegging av undervisning i kroppsøving (lokale læreplaner, årsplaner, periodeplaner og planer for tverrfaglig undervisning)
- kan sette opp ulike typer læringsmål og utarbeide kriterier for måloppnåelse
- kan vurdere elevers ulike forutsetninger for kroppsøvningsfaget og bruke dette som utgangspunkt for en inkluderende praksis og for differensiert og tilpasset opplæring i kroppsøving
- kan organisere og gjennomføre undervisning i ulike bevegelsesmiljø for at elevene skal nå fagets kompetansemål innen friluftsliv, trening, helse, dans og idrett
- kan anvende ulike vurderingsformer og ulike former for dokumentasjon i elevvurderingen

GENERELL KOMPETANSE

- kan holde seg oppdatert relevant forskning, og på samfunnsutviklingen når det gjelder fysisk aktivitet og helse i befolkningen

- kan tolke, operasjonalisere og anvende læreplanens kompetansemål i undervisningen

Innhold

- kroppsøving som skolefag. Historisk perspektiv og samfunnsperspektiv
- planlegging av undervisning. Læreplanen i kroppsøving (LK06)
- læring og undervisning i kroppsøving
- kroppsøvingfagets ulike læringsarenaer
- vurdering og veiledning i kroppsøvingfaget
- forsknings- og utviklingsarbeid innen kroppsøvingfaget

Organisering og arbeidsformer

Emnet er organisert i en modul som går over to semestre. Studenter som tar fagdidaktikk i to fag, med 15sp i hvert, følger undervisning i modul 1 sammen med studenter som tar 30 sp.

Undervisningen er periodisert og består av forelesninger, praktisk arbeid ute og inne, gruppearbeid og bruk av IKT. For å understreke kroppsøvingfagets spesielle karakter blir det gjennomført økter med praktisk aktivitet i ulike bevegelsesmiljø, både for å eksemplifisere og aktualisere fagdidaktiske problemstillinger og som utgangspunkt for fagdidaktiske refleksjoner.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- minst 80 % deltakelse i undervisning. All undervisning er obligatorisk. Studenten har selv ansvar for at tilstedeværelse registreres
- innlevering av inntil 5 arbeider beskrevet i semesterplan

Vurderingsordning

- mappevurdering: To individuelle oppgaver, hvor en trekkes og en velges av kandidaten, samt et refleksjonsnotat. Innholdet i mappen blir definert i undervisningsplanen og vil foreligge ved studiestart. Teller 40 %.
- individuell muntlig eksamen. Teller 60 %.

Det forutsettes at begge deleksamener er bestått for at emnet skal vurderes til bestått.

Det gis graderte bokstavkarakterer fra A - F, der E er laveste ståkarakter

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2RED25PD Fagdidaktikk i religion, livssyn og etikk

Emnekode: 2RED25PD

Studiepoeng: 30

Semester

Høst / Vår

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

Emnet i fagdidaktikk i RL skal gi studentene kunnskap og tolkningsverktøy til å undervise og lede læringsprosesser i *Religion, livssyn og etikk (RLE)* på 5.-10 trinn i grunnskolen og *Religion og etikk (RE)* i den videregående skolen.

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende læringsutbytte i emnet:

KUNNSKAP:

Kandidaten

- har kunnskap om historisk utvikling, begrunnelse, egenart, innhold og formål for faget i grunnskole og videregående skole
- har kunnskap om reglement for fritak på religiøst og livssynsmessig grunnlag
- har kunnskap om sentral teori og sentrale arbeidsmåter og vurderingsformer i RLE og RE
- har kunnskap om sentral fagdidaktisk forskning

FERDIGHETER:

Kandidaten

- kan planlegge, gjennomføre og vurdere RLE- og RE-undervisning på en selvstendig og faglig gjennomtenkt måte med utgangspunkt i gjeldende læreplaner og med vekt på dannelsesperspektiv og flerkulturelle utfordringer
- kan sette seg inn i barns og unges tanker og forestillinger om religiøse og filosofiske spørsmål og i å kunne samtale med dem om dette
- kan samtale med barn og unge om forhold som kan oppstå i forbindelse med ulike etiske og eksistensielle livssituasjoner
- kan bruke sentrale arbeidsmåter med vekt på dialog, utforskning, sammenligning og kritisk og analytisk arbeid i undervisningen, inkludert ferdigheter i å kombinere kravet om objektiv, kritisk og pluralistisk undervisning med varierte, elevaktive og engasjerende arbeidsmåter i grunnskolen
- kan gjennomføre tilpasset opplæring i RLE-faget
- kan legge til rette for utvikling av de grunnleggende ferdighetene i fagene
- kan reflektere kritisk over innholdet i fagene og over forholdet mellom fag, undervisning og egen utvikling i yrkesutøvingen

GENERELL KOMPETANSE:

Kandidaten

- kan yrkesetikk og kan se denne kompetansen i sammenheng med religiøse og livssynsmessige tradisjoner
- kan legge til rette for samarbeid mellom hjem, skole og lokalmiljø
- forstår rollen som verdiformidler i et flerkulturelt og livstolkingspluralt samfunn.
- kan kommunisere, både muntlig og skriftlig, om faglige problemstillinger og forskningsresultater
- kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter i forskning på egen praksis

Innhold

Modul 1:

- religions- og livssynsfagets egenart i grunnskole og videregående opplæring med vekt på utvikling av fagene, formål, hovedområder, arbeidsmåter, fritaksregler og grunnleggende ferdigheter
- grunnskolefaget RLE og faget RE i videregående skole: Livstolkingsplurale skolefag i et flerkulturelt samfunn
- forståelse og respekt på tvers av tros- og livssynsgrenser

- vurdering i RLE og RE
- fortelling og estetikk som faglig innhold og metode i fagene
- filosofiske samtaler med barn og unge
- etisk grunnholdning i utøvelse av lærerrollen i RLE og RE

Modul 2:

- fordypning i temaer fra modul 1
- nyere religioner og menneskesyn
- elevers stemmer i klasserommet
- religionsundervisning i Norden og i sentrale land i Europa
- etiske perspektiver i møte med den virtuelle verden
- å skrive akademisk fagoppgave

Organisering og arbeidsformer

Emnet er organisert i to moduler, modul 1 og 2. Deltidsstudenter følger undervisning i modul 1 første studieår og modul 2 det andre studieåret. Studenter som tar fagdidaktikk i to fag, med 15sp i hvert, følger undervisning i modul 1 sammen med studenter som tar 30 sp.

Undervisningen er periodisert og består av forelesninger, gruppearbeid, ekskursionsjoner og bruk av IKT.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- Minst 80% frammøte til undervisning i hver modul. Studenten er ansvarlig for at tilstedeværelse registreres.
- Innlevering av inntil 5 arbeider beskrevet i semesterplanen

Vurderingsordning

2. semester:

- mappevurdering: to individuelle oppgaver, hvor en trekkes og en velges av kandidaten, og et refleksjonsnotat - teller 20 % av endelig karakter

4. semester:

- individuell utviklingsoppgave- teller 45% av endelig karakter
- individuell muntlig eksamen - teller 35 % av endelig karakter

Det forutsettes at alle deksamener er bestått for at emnet skal vurderes til bestått.

Det gis graderte bokstavkarakterer fa A - F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2RED15PD Fagdidaktikk i religion, livssyn og etikk

Emnekode: 2RED15PD

Studiepoeng: 15

Semester

Høst / Vår

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

Emnet i fagdidaktikk i RL skal gi studentene kunnskap og tolkningsverktøy til å undervise og lede læringsprosesser i *Religion, livssyn og etikk (RLE)* på 5.-10 trinn i grunnskolen og *Religion og etikk (RE)* i den videregående skolen.

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende læringsutbytte i emnet:

KUNNSKAP:

Kandidaten

- har kunnskap om historisk utvikling, begrunnelse, egenart, innhold og formål for faget i grunnskole og videregående skole
- har kunnskap om reglement for fritak på religiøst og livssynsmessig grunnlag
- har kunnskap om sentral teori og sentrale arbeidsmåter og vurderingsformer i RLE og RE

FERDIGHETER:

Kandidaten

- kan planlegge, gjennomføre og vurdere RLE- og RE-undervisning på en selvstendig og faglig gjennomtenkt måte med utgangspunkt i gjeldende læreplaner og med vekt på dannelsesperspektiv og flerkulturelle utfordringer
- kan samtale med barn og unge om forhold som kan oppstå i forbindelse med ulike etiske og eksistensielle livssituasjoner
- kan bruke sentrale arbeidsmåter med vekt på dialog, utforskning, sammenligning og kritisk og analytisk arbeid i undervisningen, inkludert ferdigheter i å kombinere kravet om objektiv, kritisk og pluralistisk undervisning med varierte, elevaktive og engasjerende arbeidsmåter i grunnskolen
- kan gjennomføre tilpasset opplæring i RLE-faget
- kan legge til rette for utvikling av de grunnleggende ferdighetene i fagene

GENERELL KOMPETANSE:

Kandidaten

- har kompetanse i yrkesetikk og kan se denne kompetansen i sammenheng med religiøse og livssynsmessige tradisjoner
- kan legge til rette for samarbeid mellom hjem, skole og lokalmiljø
- forstår rollen som verdiformidler i et flerkulturelt og livstolkingspluralt samfunn.

Innhold

- religions- og livssynsfagets egenart i grunnskole og videregående opplæring med vekt på utvikling av fagene, formål, hovedområder, arbeidsmåter, fritaksregler og grunnleggende ferdigheter
- grunnskolefaget RLE og faget RE i videregående skole: Livstolkingsplurale skolefag i et flerkulturelt samfunn
- forståelse og respekt på tvers av tros- og livssynsgrenser
- vurdering i RLE og RE
- fortelling og estetikk som faglig innhold og metode i fagene
- filosofiske samtaler med barn og unge
- etisk grunnholdning i utøvelse av lærerrollen i RLE og RE

Organisering og arbeidsformer

Emnet er organisert i en modul som går over to semestre. Studenter som tar fagdidaktikk i to fag, med 15sp i hvert, følger undervisning i modul 1 sammen med

studenter som tar 30 sp.

Undervisningen er periodisert og består av forelesninger, gruppearbeid, ekskursionsjoner og bruk av IKT.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- Minst 80% frammøte til undervisning. Studenten er ansvarlig for at tilstedeværelse registreres.
- Innlevering av inntil 5 arbeider som er beskrevet i semesterplanen

Vurderingsordning

- mappevurdering: to individuelle oppgaver, hvor en trekkes og en velges av kandidaten, og et refleksjonsnotat - teller 40 % av endelig karakter
- individuell muntlig eksamen - teller 60 % av endelig karakter

Det forutsettes at begge deksamener er bestått for at emnet skal vurderes til bestått.

Det gis graderte bokstavkarakterer fra A - F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2PRAPD1 Praksis 2. og 3. semester

Emnekode: 2PRAPD1

Studiepoeng: 0

Semester

Vår / Høst

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

Ved fullført emne skal kandidaten ha tilegnet seg følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Kandidaten

- kan reflektere over lærerens rolle som leder og rollemodell
- kan reflektere over hvordan tverrfaglig arbeid kan benyttes i undervisningen
- har kunnskap om læring, læreprosesser, arbeidsmåter, læremidler og vurderingsformer
- har kunnskap om lærerens taushetsplikt, arbeidstid, avtaleverk og skolelederens forventning til lærerne
- har kunnskap om skolens virksomhetsplaner, utviklingsplaner og kompetansehevingsplaner, samt forsknings- og utviklingsarbeid i skolen

- har kunnskap om gjeldende lovverk og læreplaner

Ferdigheter

Kandidaten

- kan tolke, bryte ned og anvende læreplanens kompetansemål i undervisning
- kan planlegge, lede, variere og vurdere læringsarbeid med utgangspunkt i gjeldende læreplaner
- kan være en tydelig leder og lede læringsarbeidet ved å differensiere og variere arbeidsmåter etter gruppestørrelse og undervisningens hensikt
- kan legge til rette for elevens læring med utgangspunkt i kunnskaper om elevrelasjoner, kommunikasjon og samhandling
- kan formidle fagstoff, og gjennom faglig innsikt, engasjement og formidlingsevne stimulere til elevenes læring og motivasjon
- kan legge til rette for progresjon i elevenes læring og utvikling
- kan motivere elevenes læringslyst gjennom å tydeliggjøre elevenes læringsmål og bruke varierte arbeidsmetoder
- kan legge til rette for utvikling av de grunnleggende ferdighetene i fagene

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan diskutere undervisning og læring, fag og elever i lys av profesjonelle og yrkesetiske perspektiver
- kan vurdere egen og andres praksis med referanse til teori og forskning
- kan håndtere ulike typer tilbakemeldinger fra veileder

Innhold

Praksisopplæringen i Praktisk-pedagogisk utdanning skal være veiledet, vurdert og variert. Den skal inngå som en integrert del av fagene i utdanningen og anses som en læringsarena på lik linje med fagstudiene på høgskolen. Det skal være progresjon i praksisopplæringen, og den skal knyttes til alle sider ved skolens virksomhet.

Organisering og arbeidsformer

Praksisopplæringen består av 3 uker, 15 dager praksis i 2. semester og 3 uker, 15 dager praksis i 3. semester. Disse to periodene gjennomføres ved samme praksisskole, fortrinnsvis ungdomsskole.

Hvert praksisparti har en faglærer på høgskolen som sin kontaktlærer. Kontaktlærer har et særlig ansvar for å følge opp studentene i praksisperiodene. Det er utarbeidet egne føringer for samarbeid, innhold og organisering av praksisopplæringen i Plan for praksisopplæring for PPU.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Gjennomført praksis i tråd med føringene i Plan for praksisopplæring for PPU

Vurderingsordning

En skriftlig individuell vurdering skal ta utgangspunkt i læringsutbytteformuleringene. Studenten vurderes til bestått/ikke bestått etter avsluttet praksis.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2PRAPD2 Praksis 4. semester

Emnekode: 2PRAPD2

Studiepoeng: 0

Semester

Vår

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

Ved fullført emne skal kandidaten ha tilegnet seg følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskap om læreplananalyse og utarbeiding av lokale opplæringsplaner/årsplaner og periodeplaner
- har kunnskap om vurdering for og av læring i fagene
- har kunnskap om samarbeid med foresatte og faglige instanser for å identifisere behov hos elevene og iverksette nødvendige tiltak
- har kunnskap om utarbeidelse av individuell opplæringsplan (IOP)
- har kunnskap om skolens arbeid med konflikthåndtering, mobbing, barn og unge i krise
- har kunnskap om elevenes identitetsutvikling og kulturelle bakgrunn som utgangspunkt for læring

Ferdigheter

Kandidaten

- har ferdigheter i å planlegge, lede og vurdere elevens læringsarbeid på en selvstendig og faglig gjennomtenkt måte
- kan bruke varierte, elevaktive, meningsfulle og sentrale metoder og læringsformer i fagene, inkludert digitale verktøy
- kan tilpasse opplæringen til elevens ulike evne og anlegg, interesser og bakgrunn
- kan vurdere elevenes måloppnåelse og gi læringsfremmende tilbakemeldinger (vurdering for og av læring) for å sikre progresjon i elevenes læring og utvikling
- kan benytte ulike vurderingsformer i fagene (bl.a skriftlige prøver, mapper, ferdighetsprøver og muntlig aktivitet)
- kan samarbeide med elever i planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisning og læring
- kan bruke nærmiljøet og ulike institusjoner som læringsarena
- kan planlegge og gjennomføre foreldremøter og utviklingssamtaler med elever
- kan identifisere mobbing og trakassering og drøfte måter dette kan håndteres på
- kan samhandle med kollegaer, skoleledelse, foresatte og andre aktører i og utenfor skolen

Generell kompetanse

Kandidaten

- har innsikt i egen utvikling som lærer og kan drøfte egen og andres praksis med referanse til teori og forskning
- har utviklet bevissthet rundt egen kommunikasjons- og relasjonskompetanse

Innhold

Praksisopplæringen i Praktisk-pedagogisk utdanning skal være veiledet, vurdert og variert. Den skal inngå som en integrert del av fagene i utdanningen og anses som en læringsarena på lik linje med fagstudiene på høgskolen. Det skal være progresjon i praksisopplæringen, og den skal knyttes til alle sider ved skolens virksomhet.

Det må fortsatt legges vekt på oppgavene fra første periode. I tillegg vil det bli gitt konkrete fagspesifikke oppgaver.

Organisering og arbeidsformer

Praksisopplæringen består av 6 uker, 30 dager praksis i 4. semester. Fortrinnsvis ved videregående skole eller eventuelt egen arbeidsplass.

Hvert praksisparti har en faglærer på høgskolen som sin kontaktlærer. Kontaktlærer har et særlig ansvar for å følge opp studentene i praksisperiodene. Det er utarbeidet egne føringer for samarbeid, innhold og organisering av praksisopplæringen i Plan for praksisopplæringen for PPU.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Gjennomført praksis i tråd med føringene i Plan for praksisopplæring for PPU

Vurderingsordning

En skriftlig individuell vurdering skal ta utgangspunkt i læringsutbytteformuleringene. Studenten vurderes til bestått/ikke bestått etter avsluttet praksis.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap